

TITO JE ZLOČINAC

**U SPILJI SOCERB U SLOVENIJI 1970 POKUŠALI SKRITI OSTATKE
OKO 1.000 ŽRTAVA (U spilji žrtve iz primorskih gradova, Trsta i okolice)**

<https://komunistickizlocini.net/.../u-spilji-socerb-u.../>

<https://komunistickizlocini.net/2022/06/28/u-spilji-socerb-u-sloveniji-1970-pokusali-skriti-ostatke-oko-1-000-zrtava-u-spilji-zrtve-iz-primorskih-gradova-trsta-i-okolice/?fbclid=IwAR3O6OhRWdWbPeCnhb7ihJ5V6cJoaA59O8HzmNSF2jC5O9keRQsSOMS-G1E>

Socerbski brezn pod vrhom

Foto1. Socerbska spilja 3 srpanj 1991. kosti žrtava u spilji

Pretpostavke da je spilja Socerb iza Vrha masovno grobište žrtava Titovog komunističkog režima bila je poznata speleolozima već u zapisima od siječnja 1955. (Jamarski savez Slovenije, Katastar jama, Socerbska jama za Vrhom, br. A1005, Andrej Mihevc, Prethodno izvješće o obilasku Socerbske jame za Vrh, 12. lipnja 1991.).

Vjerojatno je to ponor u kojem su pripadnici OZNE i KNOJ-a između 1. svibnja i 12. lipnja 1945. godine, kada su se povukli iz Trsta, ubili vrlo velik broj ljudi iz Trsta i okolice, a potom im se izgubio svaki trag. To potvrđuju i nastojanja da se ovaj komunistički zločin zataška još 1975. godine.

Uprava Luke Kopar (ravnatelji: *Danilo Petrinja*, od 5. kolovoza 1959. do 13. travnja 1970., *Egon Prinčič*, od 14. travnja 1970. do 27. veljače 1975., *Branko Magajna*, od 28. 2. 1975. do 26. 4. 1977.), dali su u spilju baciti nekoliko kamiona pokvarene salame koja se pretvorila u gusto blato, toliko prožeto konzervansima da i danas prekriva kosture žrtava jugoslavenskog komunističkog režima. Općina Kopar je u vrijeme osamostaljenja Slovenije organizirala istragu ove spilje. U izvješću o iskapanju posmrtnih ostataka na području općine Kopar spominje se jedna kost, vjerojatno bedrena kost, iznad gustog blata nastalog od pokvarene salame kojom su prikriili žrtve. (Arhiv Općine Kopar, Sažetak izvješća o prikupljanju podataka o ljudskim ostacima u krškim šupljinama Socerb-Podgorski krš). Velika količina organskog mulja znatno otežava detaljnije istraživanje dna spilje.

Središnji dio ulaznog hodnika prekriven je raznim otpadom (5 auto školjki, motor s prikolicom, hladnjak, kućni otpad, ostaci životinja). Količina otpada veća je od "obično" zagađenih spilja u blizini krških sela. Dno spilje prekriveno je gustim tekućim blatom, koje voda koja se kreće ispire u donje dijelove spilje.

Do spilje Socerb iza Vrha može se doći iz smjera Ljubljane, vozite autocestom kroz tunel Kastelec i odmah nakon njega skrenite desno prema Socerbu. U Socerbu se držite desne strane i nastavite cestom koja je asfaltirana, pa makadamskom, do vrha visoravni. Tu se vozimo ravno preko očišćene ravnice, ispod dalekovoda i dalje uskom cestom kroz šumu. Kada dođemo do prvog raskrižja, gdje na drveću vidimo križ, parkiramo se i idemo lijevo stazom oko 300 m. Na borovima je groblje obilježeno znakom "zabranjen prolaz".

Foto Marko Štrovs: Spilja Socerb u Sloveniji

Koordinate lokacije ove spilje koja krije žrtve komunističkog jugoslavenskog režima:
Lat: 45 ° 35'21,92 " (45,589424 °), Duž .: 13 ° 53'10,32 " (13,886201 °)

Foto Marko Štrovs: Znak “zabranjen prolaz” pored spilje

Pristup spilji bio je zabranjen gotovo pet godina jer je tada Vlada odlučila da se sa spilje ukloni smeće i otpad koji se baca na ostatke žrtava.

Komunisti su oskvrnuli prostor oko masovnog grobišta natpisima na drveću. Natpisi su već prilično stari, ali ih policija nije uklonila. Pristup masovnom grobištu nije obilježen i uređen, izgleda krajnje zapušteno.

Foto Marko Štrovs: Komunistički natpisi na drveću pored spilje

Knojevci su pod vodstvom OZNE u “Socerbski brezn pod vrhom” kamionima dovozili ljude iz primorskih gradova i Trsta, uglavnom obrazovane i imućnije ljude. Morali su se svući ispred ponora, a zatim su im ruke na leđima vezali žicom i otjerali ih na rub ponora. Tamo je svaka žrtva morala kleknuti, a partizan bi joj pucao iz pištolja u potiljak te ih bacio u provaliju.

U ovom ponoru vjerojatno se nalazi veliki broj žrtava komunizma, pretpostavka je da se radi o najmanje tisuću žrtava. Pravi boj ubijenih na ovom mjestu će se doznati kada se uradi potpuna ekshumacija žrtava Titovog jugoslavenskog režima.

Budući da je pristup do spilje Socerb povoljan i da se može doći do nje teškim strojevima, industrijski i drugi otpad koji su na žrtve bacili ljudi Titovog komunističkog režima može se bez većih problema i troškova ukloniti iz ponora. Tada bi se ostaci žrtava mogli ekshumirati iz spilje i dostojno pokopati u pristojno uređeno groblje ili kosturnicu. Ovu spilju nisu minirali partizani, pa su kosturi žrtava zasigurno dobro očuvani i mogli bi se identificirati analizom DNK.

Izvori: strovsmarko.blogspot.com pristupljeno 28.06.2022.

Masovne grobnice u krškim ponorima.

<https://strovsmarko.blogspot.com/>

(Tekst i slike: Marko Štrovs) od 23. kolovoza 2013.

Uredništvo/komunistickizlocini.net